

Op dinsdag 19 november 2013 organiseren het
Expertisecentrum Pensioenrecht van de Vrije Universiteit
Amsterdam en de VU Law Academy:

STUDIEMIDDAG

De toekomst van ons pensioenstelsel

DENK EN DEBATTEER MEE OVER ACTUEEL PENSIOENONDERZOEK AAN DE VU

Het Nederlandse stelsel van aanvullend pensioen is toe aan herijking. Er is een fundamentele discussie over de inrichting van het stelsel gaande. Het betreft elementen als:

- het 'complete', nieuwe, reële pensioencontract;
- de solidariteit tussen generaties in de pensioenregelingen;
- de toegang tot aanvullende pensioenregelingen voor zelfstandigen;
- de uitvoeringsorganisatie en de behoefte aan een nieuw pensioenfonds.

Dit zijn grote vraagstukken met beleidsmatige kanten, maar vooral met juridische vragen, haken en ogen. Deze juridische vraagstukken worden uitgediept tijdens de studiemiddag. De studiemiddag staat onder leiding van prof. dr. Erik Lutjens, *hoogleraar Pensioenrecht van het Expertisecentrum Pensioenrecht van de Vrije Universiteit Amsterdam*.

PROGRAMMA

12.30 uur Ontvangst

13.00 uur **Ivor Witte**: De API: impact op toezicht en taakafbakening

13.50 uur **Erik Lutjens** en **Monique van der Poel**: Solidariteit of juist niet in pensioenregelingen, getoetst aan Europees recht en gelijke behandeling

14.45 uur Pauze

15.10 uur **Mark Boumans**: Verplicht pensioen voor de zelfstandige: is het mogelijk?

16.00 uur **Jolanda van den Brink**: Is de uitvoering van de reële ambitieovereenkomst door een verzekeraar mogelijk?

17.00 uur Einde, gelegenheid napraten met drankje tot 18.00 uur

SPREKERS

- Mr. Ivor Witte, *promovendus bij het VU Expertisecentrum Pensioenrecht*
- Mr. Monique van der Poel, *promovenda bij het VU Expertisecentrum Pensioenrecht*
- Mr. Mark Boumans, *promovendus bij het VU Expertisecentrum Pensioenrecht en pensioenjurist bij PGGM*
- Mr. Jolanda van den Brink, *promovenda bij het VU Expertisecentrum Pensioenrecht*
- Prof. dr. Erik Lutjens, *voornoemd*

De studiemiddag vindt plaats in het hoofdgebouw van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Het Expertisecentrum Pensioenrecht van de Vrije Universiteit Amsterdam verricht objectief, onafhankelijk en praktijkgericht pensioenonderzoek. Op 19 november a.s. organiseert het Expertisecentrum Pensioenrecht een studiemiddag over door het Expertisecentrum verricht promotieonderzoek over actuele pensioenonderwerpen die bepalend zijn voor de toekomst van het pensioenstelsel. Onderzoekers geven hun objectieve en deskundige visies en analyses. Zij willen op deze studiemiddag daarover uw mening horen en daarover met u in debat gaan. Meld u aan en denk en discussieer mee over het pensioenonderzoek van het VU Expertisecentrum Pensioenrecht.

STUDIEMIDDAG BESTEMD VOOR

De studiemiddag is bestemd voor ieder die in zijn of haar werk te maken heeft met het pensioenstelsel en de pensioenregelingen van de toekomst: beleidsbepalers, sociale partners, werkgevers, ondernemingsraden, besturen van pensioenfondsen, verzekeraars en andere pensioeninstellingen, alsmede professionals in de pensioenadvisering, zoals actuariësen, accountants en pensioenjuristen.

OVERIGE INFORMATIE EN INSCHRIJVING

Anmelden en informatie via de website van de VU Law Academy: www.vula.nl

De kosten voor het bijwonen van deze studiemiddag bedragen € 135,- (geen btw), incl. het boek *Toekomst van het pensioenstelsel* te publiceren in de boekenreeks van het Expertisecentrum Pensioenrecht (november 2013). Dit boek bevat bijdragen over de onderzoeken die op de studiemiddag worden besproken.

Hand-outs worden eveneens uitgereikt. Van te voren ontvangt u een korte paper met daarin de belangrijke discussiepunten.

STUDIEPUNTEN

De Nederlandse Orde van Advocaten en de VvPj kennen 3 PO-punten toe.